

moeder *en* dochter

Vaders, moeders en hun kind over zichzelf, elkaar, ouderschap en alle gevoelens die daarbij komen kijken.

Hillie Keijzer (57) is moeder van Sabrina (31), Alexander (27), Maurice (19), Peter (17) en de overleden William. Hij zou nu 30 zijn geweest. Ze heeft twee kleinkinderen.

“Maurice en Peter zijn zonen uit mijn tweede huwelijk. En het is naar om te moeten zeggen, maar van Peter heb ik weleens gedacht: ‘Misschien was het beter geweest als ik er niet aan was begonnen.’ Hij is heel lang de Ciske de Rat van het gezin geweest. Hij maakte veel ruzie met zijn broer Maurice, liep weg van huis en pikte van zijn vriendjes. Met hem zijn het tropenjaren geweest.

Als baby was hij al anders. Hij wilde meer dan hij kon. Met zeven maanden wilde hij staan en lopen. Dat kon hij natuurlijk nog helemaal niet en dus huilde hij de hele dag uit frustratie. Als peuter zwierf hij in zijn eentje over straat en dan reed ik op de fiets door het dorp, op zoek naar mijn kind. Vaak kwamen er andere ouders aan de deur om te vertellen dat Peter hun kind had gepest. Omgaan met Peters gedrag was als een berg waar ik niet overheen kwam. Op school ging het de eerste twee jaar goed met hem. Daarna werd Peter een lastige leerling. Een test wees uit dat hij hoogbegaafd was, dat hij anders benaderd moest worden. Maar volgens de school-directeur moest Peter gewoon leren luisteren. Op zijn zevende kwam uit dat hij ADHD had. Ik heb erom gehuild, omdat mijn gevoelens eindelijk werden bevestigd.

In Peter zag ik mezelf. Hij was anderhalf jaar toen ik dacht: ‘Wat een chaoot.’ En: ‘Zo ben ik ook.’ Mijn ouders waren streng, maar dat moest ook wel. Als ze me één vinger gaven, nam ik een hele hand. Ik had een hekel aan school, luisterde niet en deed mijn best niet. In mijn hoofd is het een chaos. Ik denk en doe duizend dingen tegelijk. Of ik wil van alles tegelijk doen, wat niet kan. Gelukkig is mijn man verstandiger en de rust zelve. Als ik hem niet had gehad, was ik allang failliet geweest. Geld geef ik het liefst in één keer uit. Toch is het opvoeden van vijf kinderen redelijk vanzelf gegaan. De anderen zijn vrij rustig. En de oudsten waren het huis uit toen Peter een peuter was. Met Sabrina heb ik een

[Lees verder op pagina 40>](#)

‘Zo had ik me het moederschap niet voorgesteld’

Sabrina Kolfshoten (31) is moeder van Sam (8) en Noa (7).

“Ik was veertien toen mijn broertje Peter werd geboren, en eerlijk gezegd zat ik als puber niet op baby’s te wachten. Ik vond het thuis druk genoeg. Met Peter hadden we een stuitbal in huis. Hij was altijd aan het rennen, pakte dingen die hij niet mocht pakken en als mijn moeder nee zei, deed hij het juist wel. Mijn moeder was de hele dag met hem in de weer. Ze had daarin geen keuze, maar het kon ook. Wij waren makkelijke kinderen, dat regelde zich vanzelf. Peter huilde hele nachten en wij sliepen daar dwars doorheen. Ik heb nooit over Peter gedacht: ‘Wat een rotjong.’ Ik groeide op met zijn gedrag. Dit was Peter. Zo was het en niet anders. Maar ik had wel het gevoel dat hij alle aandacht opeiste en dat was niet altijd leuk. Wilde ik mijn moeder iets vertellen, kwam hij er weer tussendoor.

Nu ik Sam en Noa heb, denk ik weleens aan mijn eigen jeugd, aan hoe het voor mij als zus was. Toch is het anders voor Noa dan toen voor mij, omdat ik toen een stuk ouder was. Noa is nog jong en vraagt nu ook vaak op een negatieve manier aandacht omdat ze merkt dat Sam hetzelfde doet.

Sam sloeg als baby het kruipen over en liep met tien maanden. Hij was een drukke peuter. Hij luisterde niet en liep vaak weg. Als ik zei dat hij ergens niet aan mocht komen, begon hij te lachen, gooide het weg of zette het op een krijsen. ‘Dit klopt niet,’ dacht ik. Terwijl ik op het consultatiebureau te horen kreeg dat dit normaal was, zag ik dat de geschiedenis zich herhaalde.

De moed zank me in de schoenen. Ik wist meteen hoe zwaar ik het zou krijgen. Van tevoren had ik een andere voorstelling van het moederschap. Ik zag een roze wolk voor me, keek er naar uit om leuke dingen met mijn kinderen te ondernemen. De werkelijkheid is anders. We kunnen geen pretpark bezoeken zonder aanvaringen met Sam te hebben. Elke dag met Sam is een strijd om kleine dingen. Zijn fiets zet hij pas na heel veel gemopper in de schuur. Als hij buiten speelt en moet plassen, gaat hij niet naar huis, maar doet het

[Lees verder op pagina 40>](#)

‘Mijn dochter zegt dat ik tekortgeschoten ben... dat klopt’

Hillie>

goede band, al zegt ze dat ik tekortgeschoten ben als moeder doordat Peter zoveel aandacht vroeg. Daar heeft ze gelijk in. Maar ik weet niet hoe ik het anders had moeten doen. Ik deed wat ik dacht dat goed was.

Tijdens haar zwangerschap dacht Sabrina soms dat haar hetzelfde stond te wachten. Sam was heel actief in haar buik en ik herkende dat van Peter. Haar vermoeden klopte. Sam heeft ook ADHD. Op school wilde hij niet luisteren. In de kleutergroep was hij een stoorzender. De leerkrachten wilden hem alleen nog halve dagen hebben. Huilend heeft Sabrina me opgebeld om dat te vertellen. Toen ik ophing, huilde ik. Ik weet als geen ander wat ze doormaakt. Samen hebben we de procedure in gang gezet om Sam op het speciaal onderwijs te krijgen.

Ik hou van allebei mijn kleinkinderen, maar met Sam voel ik een verbondenheid die ik met zijn zusje Noa niet heb. Om mezelf te beschermen ben ik ook gereserveerd. Sabrina wil graag dat Sam en Noa af en toe bij ons logeren, maar dat is me met mijn eigen pubers en mijn werk vaak te veel. Dat dat vervelend voor haar is, snap ik. En ik hou van haar. Maar ik heb mijn portie gehad, en Sabrina begrijpt dat. Al zou ze willen dat het anders was.

We weten nu dat Peter ADHD, dyslexie en ODD, een stoornis waardoor hij driftig kan zijn, heeft. Duidelijke regels hebben hem enorm geholpen. Hij is rustig, vriendelijk en werkt in de horeca. Hij geniet ervan om met mensen om te gaan, mensen te bedienen. Na alles wat ik met hem heb meegeemaakt, doet me dat veel goed.”

Sabrina>

tegen een boom in de wijk. Als ik hem voor alles straf zou geven, zat Sam elke dag binnen. Ik probeer steeds met een schone lei te beginnen, hoe erg de dag ervoor ook was. Afspraken hebben geen nut. Hij denkt er niet aan, ook niet aan straf. Ik heb aan mezelf als moeder getwijfeld. Dankzij gesprekken met een kinderpsychiater weet ik dat dat onzin is. Dit is Sam. Daar kan ik niks aan doen. En hij ook niet. Hij heeft ADHD en PDD-NOS, een vorm van autisme.

Mijn moeder is een steun voor me. Soms bel ik haar 's avonds huilend op na een dag op Sam te hebben gemopperd, een dag waarop ik niks aardigs tegen hem heb kunnen zeggen en ik blij ben als hij op bed ligt. ‘Kind,’ zegt ze dan, ‘het duurt nog een paar jaar, kijk naar Peter.’

Maar over sommige dingen denken we anders. Zij liet Peter meer los. Zo ben ik niet. Als ik negatief gedrag zie, wil ik hem daar meteen op aanspreken. Misschien komt het ook doordat ze zijn oma is. Als oma ziet ze dingen door de vingers die ik als moeder gewoon niet wil hebben.

Mijn broertje herkent zich in Sam. Soms stoeit hij expres met hem om hem boos te maken. Hij ligt in een deuk als hij merkt dat zijn neefje reageert zoals hij dat zelf ook gedaan zou hebben. Waarschijnlijk herkent Sam zichzelf ook in Peter. Leuk. Maar ik denk ook: ‘Van mij had het niet hoeven.’ Dan was alles een stuk makkelijker geweest.”

Behalve Hillie en Sabrina heeft ook Peter het artikel vooraf gelezen. Hij staat achter het verhaal van zijn moeder en zus.

Willen u en uw kind ook in dit dubbelportret? Mail uw verhaal en tel.nr. naar lezers@tijdschrifttook.nl.